

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31CoKR/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112207306
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vyskočová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2112207306.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Vyskočovej a sudcov Mgr. Michala Novotného a JUDr. Pavla Lacza, v sporovej veci žalobcu: JUDr. Peter Sopko, LL.M., Paulínska 24, 917 01 Trnava, správca konkurznej podstaty úpadcu ELSO spol. s r.o. so sídlom Kúpeľná ul. 1/2014, Šamorín, IČO: 31 337 51, zastúpený: SVITOK a spol., s. r. o., so sídlom Tomášikova 23/ C, Bratislava, IČO: 36 863 980 proti žalovaným v 1. rade: R. R., narodený XX.X.XXXX, bytom X. C. XX, U., v 2. rade: Ing. Z. U., narodený X.X.XXXX, bytom R. XXXX/XXA, U., obaja žalovaní zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Martin Bednárík, s.r.o., so sídlom Nám. Ľ. Štúra 2, 811 02 Bratislava, o určení neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 8. augusta 2018 č.k. 36Cbi/6/2012-905 zo dňa 7. júna 2019 v spojení s opravným uznesením č.k. 36Cbi/6/2012-922 zo dňa 21. júna 2019, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 36Cbi/6/2012-905 zo dňa 7. júna 2019 v spojení s opravným uznesením č.k. 36Cbi/6/2012-922 zo dňa 21. júna 2019 potvrdzuje.

II. Žalovaným v 1. a v 2. rade priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa predmetnou žalobou domáhal určenia, že kúpna zmluva uzavretá dňa 13.9.2010 medzi spoločnosťou ELSO spol. s r.o. ako predávajúcim a žalovanými v 1. rade a v 2. rade ako kupujúcimi, predmetom ktorej je prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX bližšie špecifikovanými v žalobnom návrhu a kúpna zmluva uzavretá dňa 2.11.2010 medzi žalovaným v 1. rade R. R. ako predávajúcim a pôvodne žalovanou v 3. rade M. H. ako kupujúcou, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu 1/10 k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXXX špecifikovaných v žalobnom návrhu je právne neúčinná voči konkurzným veriteľom v konkurze úpadcu ELSO spol. s r.o. vedenom na Okresnom súde Trnava pod č.k. 25K/33/2011 a zároveň sa žalobca domáhal, aby žalovaným bola uložená povinnosť poskytnúť spoločne a nerozdielne konkurzným veriteľom úpadcu peňažnú náhradu vo výške 5.500.000 eur do dotknutej podstaty ako aj nahradiť trovy konania.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 36Cbi/6/2012-361 zo dňa 28.8.2013 žalobu zamietol, proti ktorému rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom odvolací súd rozsudkom č.k. 31CoKR/8/2013-412 zo dňa 12.2.2015 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok v časti zamietnutia žaloby voči žalovaným v 1. a 2. rade zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V časti zamietnutia žaloby voči pôvodne žalovanej v 3. rade rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, v ktorej časti nadobudol rozsudok právoplatnosť dňom 2.3.2015.

3. Súd prvej inštancie Rozsudkom č.k. 36Cbi/6/2012-538 zo dňa 16.10.2015 vyhovel žalobe žalobcu v zmysle pripustenej zmeny žalobného návrhu na pojednávaní dňa 16.10.2015, proti ktorému rozsudku podali žalovaní odvolanie, o ktorom odvolací súd uznesením č.k. 31CoKR/1/2016-636 zo dňa 22.12.2016 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu zamietol.

5. Súd prvej inštancie mal preukázané, že Okresný súd Trnava uznesením sp. zn. 25K/33/2011 zo dňa 29.9.2011, ktoré bolo uverejnené v Obchodnom vestníku OV 192/2011 dňa 6.10.2011, bol vyhlásený dňom 7.10.2011 (§ 23 ods. 1 v spojení s § 199 ods. 9 ZKR) konkurz na majetok dlžníka ELSO spol. s r.o., a súčasne bol za správcu ustanovený B.F.B. správcovská, v.o.s.. Dňa 5.4.2012 žalobca uplatnil žalobou na súde právo odporovať právnomu úkonu zo dňa 13.9.2010, na základe čoho mal súd za to, že žalobca uplatnil svoje právo na súde v zákonnej lehote (v zmysle § 57 ods. 2 ZKR do šesť mesiacov od vyhlásenia konkurzu) a napadol úkony urobené počas jedného roka pred začatím konkurzného konania (§ 58 ods. 3 ZKR), ktoré začalo dňa 28.7.2011.

6. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 36Cbi/6/2012 - 695 zo dňa 11.8.2017 pribral do konania znaleckú organizáciu, ktorá znaleckým posudkom č. 72/2018 (čl. 733 spisu) určila obvyklú hodnotu prevádzaných nehnuteľností ku dňu realizácie napadnutého právneho úkonu (13.9.2010) vo výške 6.250.000 eur, ktorý znalecký posudok bol pre súd zásadný, nakoľko ohodnocoval hodnotu nehnuteľností presne ku dňu realizácie napadnutého právneho úkonu so všetkými špecifikami a okolnosťami, ktoré boli rozhodujúce pre objektívne zistenie a určenie hodnoty nehnuteľností. Žalobca aj keď vyjadril nesúhlas so závermi znaleckého posudku, tak išlo iba o všeobecnú námietku nesúhlasu. Žalobca žiadne konkrétne námietky, výhrady voči obsahu znaleckého posudku, resp. odbornému postupu znaleckej organizácie nevzniesol. Znalecký posudok č. 72/2018 vyvrátil tvrdenia žalobcu o tom, že obvyklá cena nehnuteľností sa pohybuje na úrovni znaleckého posudku č. 129/2007 z roku 2007 (cca 10 mil. eur), resp. na úrovni znaleckého posudku č. 26/2012 z roku 2012 (cca 10,5 mil. eur), a preto pri posudzovaní obvyklej ceny nemožno bez ďalšieho vychádzať z týchto znaleckých posudkov, ktoré celkom zjavne neodzrkadľovali obvyklú cenu nehnuteľností k 13.9.2010. Znaleckým dokazovaním - znaleckým posudkom č. 72/2018 nebolo v konaní preukázané, že kúpna cena bola „podstatne“ nižšia ako obvyklá hodnota prevádzaných nehnuteľností. Samotná skutočnosť nižšej kúpnej ceny ešte bez ďalšieho neprímeranosť plnenia pre účely posudzovania odporovateľnosti podľa ZKR nezakladá. V zmysle § 58 ods. 1 ZKR musí výslovne ísť o takú kvantitatívnu nižšiu sumu kúpnej ceny, aby ju bolo možné klasifikovať ako „podstatne“ nižšiu. Súd bol toho názoru, že v prípade ak sú predávané nehnuteľnosti v hodnote 6.250.000 eur za kúpnu cenu 5.500.000 eur (cca. 12 %), tak takto dohodnutá kúpna cena je síce nižšia ale nie je „podstatne“ nižšia ako hodnota predávaného majetku. Bolo by tomu napr. v prípade ak by predávajúci obdržal len zlomok hodnoty nehnuteľností, čo nie je daný prípad. Je nutné podotknúť, že kúpna cena je výsledkom slobodnej zmluvnej voľnosti a rozhodovania strán, na ktorú majú nepochybne vplyv mnohé okolnosti, danosti, špecifiká a iné zákonitosti trhovej ekonomiky. Preto ak si zmluvné strany dohodli kúpnu cenu nižšiu ako je ustálená znaleckým dokazovaním obvyklá hodnota nehnuteľností a táto kúpna cena nie je podstatne nižšia (ako v danom prípade) tak takéto konanie nie je v rozopre s právom a nemôže ani zakladať úvahy o neprímeranom plnení ako zákonného predpokladu odporovateľnosti v zmysle § 58 ods. 1 ZKR. Znalec určil, odchýlku len 12 %, čo podľa názoru a výkladu súdu nie je „podstatná“ odchýlka ale odklon od trhovej, obvyklej ceny nehnuteľnosti o 12 % je v hraniciach zmluvnej trhovej voľnosti strán pri určovaní zmluvnej kúpnej ceny a nie je ničím neobvyklým. V konaní tak bolo preukázané, že dohodnutá kúpna cena bola ekvivalentná k poskytnutému plneniu vo forme prevodu nehnuteľnosti a na druhej strane nebolo preukázané, že dlžník poskytol žalovaným plnenie, ktorého obvyklá cena bola podstatne vyššie ako obvyklá cena plnenie, ktoré na jej základe získal. Súd dospel k záveru, že kúpna zmluva zo dňa 13.9.2010 nie je právnym úkonom bez primeraného protiplnenia.

7. Kúpna cena bola v danom konkrétnom prípade uhradená zápočtom so súčtom pohľadávok žalovaných voči predávajúcemu titulom dlhu zo zmlúv o pôžičkách (nevrátená istina + úroku spolu cca. 5.365.000 eur) + odmena exekútora, trovy exekúcie. V konaní bolo preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade mali v dobe, kedy od spoločnosti ELSO spol. s r.o. napadnutým právnym úkonom Kúpnu zmluvou zo dňa 13.9.2010 odkúpili nehnuteľnosti, voči tomuto subjektu sami pohľadávky vzniknuté titulom nevratenia pôžičiek a tieto svoje pohľadávky odkúpením predmetných nehnuteľností v plnom rozsahu uspokojili. V prípade predaja nehnuteľností išlo o zápočet splatných pohľadávok, nakoľko spoločnosti

ELSO spol. s r.o. žalovaný v 1. rade požičal sumu 2.000.000 eur, splatnú 1.8.2009, žalovaný v 2. rade požičal sumu 790.000 eur splatnú 1.11.2009 a na žalovaného v 1. rade bola postúpená aj pohľadávka voči tejto spoločnosti titulom pôžičky od Ing. X. v sume 2.175.000 eur, splatná 31.1.2010. Kúpna cena za predaj nehnuteľností nebola teda zaplatená v hotovosti (čo sa podarilo ustáliť v konaní aj napriek v kúpnej zmluve dojednanému práve takémuto spôsobu zaplataenia kúpnej ceny) ale k zániku pohľadávky ELSO spol. s r.o. vzniknutej titulom kúpnej zmluvy došlo započítaním pohľadávok žalovaných v 1. a 2. rade vzniknutých titulom zmlúv o pôžičke, čím došlo k úhrade splatného dlhu spoločnosti ELSO spol. s r.o. voči žalovaným v 1. a 2. rade a k vzájomnému bezhotovostnému vyporiadaniu. Vzájomný zápočet pohľadávok (dohoda o započítaní) bol zhodne potvrdený a preukázaný oboma zmluvnými stranami. Preto ak v majetku dlžníka (úpadcu) bola predmetnou kúpnu zmluvou nahradená vec (nehnuteľnosť) jej zodpovedajúcim peňažným plnením (kúpnu cenou), nie je už možné z tohto dôvodu vyvodit', že by predmetná kúpna zmluva viedla k zmenšeniu majetku dlžníka obchodnej spoločnosti ELSO spol. s r.o., a že by teda ukračovala uspokojenie pohľadávky iného veriteľa voči tejto spoločnosti. Ukrátenie pohľadávky veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku je v zmysle § 57 ods. 4 ZKR jedným zo základných predpokladov odporovateľnosti v konkurze. Nakoľko súd dospel k záveru, že úpadca predal nehnuteľnosti za ekvivalentnú (primeranú) cenu, čím zásadným spôsobom nezmenšil svoj majetok, došlo len k zmene jeho štruktúry (pretože dlžník namiesto hmotného majetku získal finančný majetok), tak nie je naplnený jeden zo základných predpokladov odporovateľnosti, a to ukrátenie. Pre úspešnosť odporovacej žaloby musia byť naplnené aj všetky všeobecné predpoklady, teda aj § 57 ods. 4 ZKR. Predpoklad ukrátenia musí byť naplnený u každej skutkovej podstaty, teda aj pri odporovateľnosti podľa § 58 aj § 59 ZKR. Z vykonaného znaleckého dokazovania mal súd preukázané, že došlo k ekvivalentnosti poskytnutého plnenia (samotný predaj za ekvivalentnú cenu nie je, ani nemôže byť zmenšením majetku dlžníka, pretože namiesto hmotného majetku získava úpadca finančný majetok). Nie je možné právny úkon kúpnej zmluvy hodnotiť ako zvýhodňujúci právny úkon práve z toho dôvodu, že nebolo dokázané zníženie majetku dlžníka, len zmena jeho štruktúry v otázke aktív a pasív. V konaní bolo preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade mali v dobe, kedy od spoločnosti ELSO spol. s r.o. napadnutým právnym úkonom Kúpnu zmluvou zo dňa 13.9.2010 odkúpili nehnuteľnosti, voči tomuto subjektu sami pohľadávky vzniknuté titulom nevrátenia pôžičiek (istina, úroky z omeškania, trovy exekúcie) a tieto svoje pohľadávky odkúpením predmetných nehnuteľností uspokojili. Ak zanikli dve vzájomné pohľadávky započítaním v čase pred začatím konkurzného konania, pričom išlo o platne vzniknuté pohľadávky, bez akýchkoľvek znakov neúčinnosti týchto právnych úkonov, nakoľko tento napadnutý ani nebol, potom ani uskutočnený započítací prejav, či už jednostranný, ako aj dvojstranný, nemôže byť dôvodne uplatneným predmetom odporovateľnosti. Samotné znenie § 59 ods. 1 ZKR rozlišuje úhradu splatnej a nesplatnej pohľadávky, pričom za zvýhodnenie pokladá výslovne úhradu ešte nesplatnej pohľadávky, ktorú by dlžník prednostne uhradil pred inými splatnými pohľadávkami iných veriteľov, čím by ich znevýhodnil oproti iným veriteľom (s nesplatnými pohľadávkami). Úpadca a žalovaní mali v rozhodnom období vzájomné pohľadávky (úpadca titulom zaplataenia kúpnej ceny a žalovaní titulom vrátenia pôžičiek), preto predmetný právny úkon nepredstavuje neodôvodnené zvýhodnenie žalovaných, pretože práve existencia protipohľadávky predstavuje dôvod, pre ktorý k uzatvoreniu predmetnej Zmluvy došlo. Tento dôvod zároveň vylučuje uplatnenie dôvodu odporovateľnosti v zmysle § 59 ZKR. Existencia vzájomných pohľadávok úpadcu a dlžníka, žalovaných zároveň odlišovala žalovaných ako veriteľov od ostatných veriteľov úpadcu, preto v uvedenom prípade nemožno hovoriť o neodôvodnenosti zvýhodnenia. Započítaním pohľadávok zaniká záväzok spôsobom iným ako splnením, pričom dlžník je v zmysle zákona povinný až do začatia konkurzného konania riadne plniť svoje záväzky. Žalobca v konaní tvrdil, že predmetná kúpna zmluva je odplatným právnym úkonom bez primeraného protiplnenia a zároveň zvýhodňuje niektorých veriteľov úpadcu. Uvedené tvrdenie, ale v konaní preukázané nebolo. Nebolo preukázané ukrátenie, neprimeranosť plnenia ani zvýhodnenie žalovaných oproti iným veriteľom, čo bolo dostatočné k posúdeniu žaloby ako nedôvodnej, tak ani bližšie neposudzoval splnenie ďalších podmienok odporovateľnosti v zmysle § 58 ods. 2 a 59 ods. 3 ZKR. Ak by aj mal súd preukázaný úpadok úpadcu v čase uskutočnenia predmetného právneho úkonu prípadne preukázané, že právny úkon viedol k úpadku, nič by to nezmenilo na už zistenom skutkovom stave tzn. na tom, že uskutočnený úkon všetky podmienky § 58 a § 59 ZKR nenapĺňa. Z rovnakých dôvodov súd zamietol aj návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedka S. Y., a veriteľa J. ako bude ešte nižšie zdôvodnené.

8. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 28.6.2017 navrhol v súvislosti s preukázaním existencie zvýhodnenia veriteľov dovypočuť konateľa úpadcu Ladislava Somogyiho a žalovaných. Súd dovypočutie menovaného svedka nevykonával, nakoľko svedok bol dňa 16.10.2015 na pojednávaní veľmi podrobne

a rozsiahlo už súdom osobne vypočutý ku všetkým rozhodujúcim skutočnostiam a okolnostiam sporu a to aj k otázke žalobcom tvrdeného zvýhodnenia žalovaných. Žalobca nekonkretizoval k čomu by ešte svedok mal byť dodatočne vzhľadom na jeho rozsiahlu výpoveď dovypočutý. Ako je vyššie zdôvodnené tak zvýhodnenie žalovaných v konaní preukázané nebolo, pričom súd vychádzal aj z výpovede menovaného svedka ako aj z výpovede osobne vypočutého žalovaného v 2. rade. Súčasne žalobca navrhol dovypočuť konateľa úpadcu Ladislava Somogyiho a vypočuť Ing. J. J. k zriadeniu zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva, čo pre posúdenie veci už vzhľadom na uvedené nie je rozhodujúce, potom súd vykonanie navrhnutých dôkazov (výsluchy označených osôb) považoval za nadbytočné, nehospodárne a neúčelné s tým, že žiadnym rozhodným spôsobom neovplyvnia vyššie uvedený právny názor súdu a posúdenie dôvodnosti (resp. nedôvodnosti) uplatneného nároku.

9. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že procesne plne úspešným žalovaným priznal náhradu trov konania v celom rozsahu (trovy právneho zastúpenia), uložil úpadcovi povinnosť ich žalovaným zaplatiť s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd až po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.).

10. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a vyhovel žalobe v celom rozsahu. Odvolanie odôvodnil s poukazom na odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) C.s.p.

Úpadca v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy dňa 13.9.2010 mal ďalšie splatné záväzky (okrem záväzkov voči žalovaným, ktoré deklarujú žalovaní) minimálne vo výške ďalších 3.819.226,61 eur. Do majetku úpadcu sa nikdy nemala dostať protihodnota za prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (peniaze), ktorá by mohla slúžiť na uspokojenie ostatných veriteľov úpadcu. Z výpovedí žalovaných a konateľa úpadcu Ing. Ladislava Somogyiho vyplynulo, že účelom prevodu nehnuteľností bolo od počiatku uspokojenie pohľadávok žalovaných voči úpadcovi. Žalobca má za to, že práve prevod nehnuteľností, ktorého účelom bolo uspokojenie pohľadávok žalovaných, kedy kúpna cena bola dohodnutá približne (bola tzv. „napasovaná“) na výšku pohľadávok žalovaných voči úpadcovi, za súčasnej dohody, že táto kúpna cena nebude nikdy vyplatená, pretože bude započítaná, mala za následok zvýhodnenie žalovaných, pretože výsledkom spoločného a koordinovaného postupu úpadcu a žalovaných došlo k prevodu majetku úpadcu na žalovaných, čím boli ich pohľadávky uspokojené v celom rozsahu, pričom ostatní veritelia úpadcu, ktorí mali v čase uzatvárania predmetnej kúpnej zmluvy pohľadávky voči úpadcovi, neboli uspokojení vôbec (napr. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., Krajský súd v Bratislave, Ing. J. J.), resp. boli uspokojení len v zanedbateľnom rozsahu (napr. veriteľ Bývanie Centrum s.r.o.) Práve tento postup možno subsumovať pod ustanovenie § 59 ods. 1 a 2 ZKR. Z dokazovania vyplynulo, že konateľ úpadcu, Ing. Ladislav Somogyi navrhol žalovaným započítať vzájomné pohľadávky a urobiť kúpnu zmluvu, takže sa mala započítať pohľadávka spoločnosti ELSO titulom kúpnej ceny za prevod nehnuteľností voči kupujúcim s pohľadávkou kupujúcich titulom dlhu zo zmlúv o pôžičkách, ktoré v minulosti boli poskytnuté úpadcovi (výpoveď žalovaného v 2. rade na pojednávaní dňa 7.6.2019). Vôľa oboch strán bola taká že kúpna cena sa v hotovosti neuhrádza ale je zaplatená zápočtom. Z dokazovania vyplynulo, že k zániku vzájomných pohľadávok došlo dohodou. Pokiaľ ide o zmenšenie majetku dlžníka, relevantným je len strana aktív, pričom pasíva nie sú podstatné, lebo len aktíva dlžníka môžu slúžiť na uspokojovanie veriteľov a len ich zníženie môže mať za následok ukrátenie veriteľov. Nemožno súhlasiť s tým, že nebolo dokázané zníženie majetku dlžníka, ale len zmena jeho štruktúry, ktorý záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože peňažný ekvivalent kúpnej ceny podľa zhodnej vôle oboch zmluvných strán sa do majetku úpadcu nikdy nedostal a nikdy sa ani dostať nemal. Ak dlžník uhrádza selektívne len svoje vybrané záväzky a tým zmarí uspokojenie iných svojich veriteľov, jednoznačne veriteľov, ktorým plní, zvýhodňuje a ostatných ukracuje, čím sa dopúšťa zvýhodňujúceho právneho úkonu. Výlukou z toho pravidla je, že by išlo o zvýhodnenie dôvodné. O dôvodnom zvýhodnení možno uvažovať len vtedy, ak úhradou určitej pohľadávky dlžník umožní riadne pokračovanie svojej podnikateľskej činnosti a dosahovanie zisku z nej, ktorý následne môže byť použitý buď na udržanie samotného podnikania alebo na získanie ďalších prostriedkov za účelom ich pomerného rozdelenia medzi iných veriteľov. O tento prípad však nejde. Z dokazovania, najmä z výsluchu konateľa úpadcu Ing. Ladislava Somogyiho jednoznačne vyplynulo, že úpadca bol založený „za účelom investičnej činnosti vo vzťahu k výstavbe penziónu Seal a nemal žiadne iné aktivity.“ Zbavenie sa exekučného konania nemalo pre úpadcu žiaden význam vo vzťahu k ostatným veriteľom úpadcu,

keďže úpadcovi žiaden iný majetok nezostal a žiadnu inú činnosť nevykonával. Nemožno súhlasiť s názorom súdu, že započítací prejav, jednostranný ako aj dvojstranný, nemôže byť dôvodne uplatneným predmetom odporovateľnosti, ak je vzájomným započítaním pohľadávok zaplatený iný dlh. Ak má dlžník záväzky voči viacerým veriteľom, pričom všetky sú splatné, dopúšťa sa „iného neodôvodneného zvýhodnenia svojho veriteľa“, ak dlžník svoj majetok nepoužije na rovnomerné uspokojenie všetkých splatných pohľadávok a uspokojí len vybrané splatné pohľadávky.

Žalobca zastáva názor, že okrem naplnenia všetkých znakov zvýhodňujúceho právneho úkonu je naplnený aj posledný znak skutkovej podstaty právneho úkonu bez primeraného protiplnenia. Podľa znaleckého posudku č. 129/2007 znalca Ing. Petra Kujana, bola hodnota nehnuteľností v roku 2007 v sume 296.800.000 SKK (9.851.955,12 eur). Podľa znaleckého posudku č. 26/2012 znalca Ing. Petra Kujana bola hodnota nehnuteľností v roku 2012 v sume 10.500.000 eur. Podľa znaleckého posudku č. 72/2018 znaleckej organizácie CORPORA, a.s. bola ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy v roku 2010 hodnota nehnuteľností 6.250.000 eur. Za danej dôkaznej situácie a za daných skutkových okolností nie je na mieste, aby súd formalisticky prihliadal len na ten posudok, ktorý stanovoval hodnotu nehnuteľností práve ku dňu podpisu kúpnej zmluvy, pričom vychádzal zo stavu nehnuteľností po viac ako 8 rokoch od ich predaja. Za danej situácie bolo vhodné a dôvodné, aby vzal do úvahy aj ostatné dva znalecké posudky alebo aspoň jeden z nich, a ak zo súdneho spisu nevyplývali žiadne iné dôkazy alebo skutočnosti, ktoré by zdôvodňovali tak výrazný rozdiel v znaleckých cenách (ktorý súd nemá odbornú spôsobilosť posúdiť a vyhodnotiť inak ako doplnením znaleckého dokazovania), mal prihliadnuť aj na tieto posudky a zistené hodnoty spriemerovať. Z vykonaného dokazovania nevyplýva záver súdu, prečo tieto dva posudky celkom zjavne neodzrkadľovali obvyklú cenu nehnuteľností k 13.9.2010. Taktiež z posudku č. 72/2018 nemožno vyvodiť poklad pre záver súdu o nepodstatnosti posudkov z rokov 2007 a 2012, pretože z posudku z roku 2018 (a ani iných dôkazov) nevyplývali žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prepad ceny týchto nehnuteľností zo sumy 9.851.955,12 eur v roku 2007 na sumu 6.250.000 eur (pokles takmer 40 %) v roku 2010 a následne rapidný nárast na cenu 10.500.000 eur (o 68 %) už roku 2012. Ide o tak zjavný nesúlad znaleckých posudkov, že súdom prvej inštancie nemal zostať opomenutý a ak rozpor v nich nebol odstránený, bolo na mieste práve zväžiť ich priemerovanie. Ak by sa aj vychádzalo z predpokladu reálnosti hodnoty nehnuteľností v čase uzatvárania kúpnej zmluvy dňa 13.9.2010 v sume 6.250.000 eur, stále nemožno opomíňať, že rozdiel hodnoty nehnuteľností v porovnaní s kúpnu cenou (5.500.000 eur), je až 750.000 eur. Žalobca má za to, že pri výklade pojmu „podstatne vyššia“ hodnota plnenia je potrebné vziať do úvahy nielen percentuálne vyjadrenie hodnôt, ale aj absolútnu hodnotu rozdielu týchto hodnôt. Z hľadiska znenia § 58 ods. 1 ZKR pre účel posudzovania primeranosti protiplnenia nie je hodnotiacim kritériom akákoľvek ľarcha na prevádzanom majetku, pretože hodnota záložného práva hodnotu majetku samotného neovplyvňuje. Rovnako ani znalecká organizácia CORPORA, a.s. hodnotu záložného práva nezohľadnila ako kritérium pri stanovení všeobecnej hodnoty nehnuteľností. Odvolateľ má za to, že napadnutý rozsudok je nesprávny, arbitrárny, závery súdu prvej inštancie nevyplývajú z vykonaného dokazovania a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Súd tiež nepredvídavo nevykonal ďalšie dôkazy, napr. na posledné pojednávania opakovane predvolával konateľa úpadcu Ing. Ladislava Somogyiho, z čoho vyplýva, že jeho dovypočutie považoval za dôležité, no v rozpore s dovtedajším postojom súdu na posledné pojednávania už svedka nepredvolal a uviedol, že dôkaz nevykoná.

Odvolateľ poukázal na neštandardný postup súdu prvej inštancie, ktorý na pojednávaní dňa 16.10.2015 rozhodol o zmene návrhu žalobcu tak, že uznesením pripustil zmenu žaloby v časti bankového účtu žalobcu ako aj v časti výšky peňažnej náhrady, ktoré uznesenie sa stalo právoplatným, nebolo napadnuté žiadnym mimoriadnym opravným prostriedkom, ani ústavnou sťažnosťou. Ak súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 7.6.2019 opätovne rozhodol o návrhu na zmenu petitu tak, že tento návrh zamietol, pričom súčasne neexistuje žiadne relevantné rozhodnutie, ktoré by bolo spôsobilé vyvolať zrušenie už existujúceho právoplatného uznesenia o povolení zmeny petitu, možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol o procesnom návrhu, o ktorom je už právoplatne procesne rozhodnuté. Nové procesné rozhodnutie zo dňa 7.6.2019 preto nemôže vyvolávať žiadne právne účinky, je potrebné ho považovať za ničotné, a preto predmetom konania zostáva petit tak, ako bol tento pripustený dňa 16.10.2015.

11. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a žalovaným priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Pri posudzovaní možnej odporovateľnosti právneho úkonu z hľadiska jeho proklamovanej zvýhodňujúcej

povahy je nevyhnutné interpretovať ust. § 57 a § 59 ZKR v ich vzájomnej súvislosti. V ust. § 57 ods. 4 ZKR je zakotvená jedna z podmienok, ktorú musí spĺňať každý právny úkon na to, aby mohol byť odporovateľný podľa ZKR, a to jeho ukracujúca povaha. Podmienka ukrátenia vyžaduje, aby došlo k reálnemu zmenšeniu majetku po napádanom právnom úkone v porovnaní so stavom, ktorý bol pred jeho realizáciou. Pokiaľ protiplnením za prevod nehnuteľností bol ich finančný ekvivalent (bez ohľadu na to, či bol tento reálne zaplatený alebo bol uhradený formou započítania), nejde o právny úkon, ktorý je ukracujúci. Dohodnutá kúpna cena bola na základe danej kúpnej zmluvy uhradená formou započítania, a preto nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobca tvrdí, že kúpna cena nikdy nemala byť uhradená. Dlh úpadcu voči žalovaným totiž zanikol spôsobom, ktorý je aj z hľadiska systematiky Občianskeho zákonníka zaradený do šiesteho oddielu s názvom „Zánik záväzkov“. Tvrdenie žalobcu, že úbytok pasív nie je podstatný, nemá žiadnu oporu v ZKR a nie je ničím opodstatnený. Podmienky pre konštatovanie odporovateľnosti kúpnej zmluvy splnené nie sú, pretože k ukráteniu nedošlo. Zo samotnej povahy ust. § 59 ZKR vyplýva, že ak je situácia veriteľa z hľadiska perspektívy uspokojenia jeho pohľadávky rovnaká, resp. obdobná alebo dokonca horšia pred realizáciou napádaného právneho úkonu, nemôže byť takýto úkon považovaný za ukracujúci a teda ani za zvýhodňujúci. Pohľadávka žalovaných voči úpadcovi bola predmetom exekučných konaní, realizácia exekúcie je pomerne nákladná a ak by nedošlo k uzavretiu Kúpnej zmluvy a následnému započítaniu, nehnuteľnosti by boli s najväčšou pravdepodobnosťou predmetom realizácie exekúcie, ktorá by pre veriteľov znamenala rovnaký stav, prípadne ešte horší stav, keďže majetok úpadcu by sa zmenšil o trovy exekúcie. Navyše k začatiu konkurzného konania došlo po viac ako roku od uzavretia Kúpnej zmluvy, pričom v tejto dobe tomuto spôsobu realizácie exekúcie nič nebránilo. Je nutné prihliadať aj na ust. § 157 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, ktoré upravuje poradie, podľa ktorého sa v závislosti od výsledkov rozvrhového pojednávania uspokojujú z podstaty jednotlivé pohľadávky, z ktorého vyplýva, že pohľadávky zabezpečené záložným právom podľa poradia rozhodujúceho pre ich uspokojenie, majú prednosť dokonca pred pohľadávkami oprávneného vymáhanými v exekúcii. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam už v čase uzatvorenia Kúpnej zmluvy existovalo záložné právo, ktorým bola zabezpečená pohľadávka (niekdajšej Slovenskej agentúry pre cestovný ruch) presahujúca 2.000.000,00 eur. Takáto zabezpečená pohľadávka by sa teda z výťažku získaného predajom nehnuteľností v rámci exekučného konania uspokojila dokonca skôr ako vymáhaná pohľadávka oprávneného. Keďže pohľadávky M. J. či spoločnosti Bývanie Centrum s.r.o. neboli ani predmetom týchto exekučných konaní, tým menej možno očakávať, že by veritelia M. J. alebo spoločnosť Bývanie Centrum s.r.o., nebyť uzatvorenia kúpnej zmluvy a následného započítania, boli vo výhodnejšej pozícii ako predtým. V rámci exekučného konania by totiž bola pred nimi uspokojená ako pohľadávka zabezpečená záložným právom, tak aj pohľadávka oprávneného. Keďže v zmysle ust. § 151h ods. 1 Občianskeho zákonníka pri prevode zálohu pôsobí záložné právo voči nadobúdateľovi zálohu, ani záložný veriteľ týmto nemohol byť ukrátený. V konečnom dôsledku tak bude jeho pohľadávka uspokojená zo strany žalovaných, v dôsledku čoho je pozícia veriteľov M. J. či spoločnosti Bývanie Centrum s.r.o. dokonca v tomto zmysle priaznivejšia, ako keby nedošlo k uzavretiu Kúpnej zmluvy. Ust. § 59 ods. 1 ZKR používa pojem „neodôvodnené“ zvýhodnenie. Ak by sa aj pripustilo, že kúpna zmluva predstavovala zvýhodnenie žalovaných, s čím žalovaní nesúhlasia, a že aj splnenie splatnej pohľadávky môže predstavovať zvýhodnenie napriek demonštratívne výpočtu v ust. § 59 ods. 1 ZKR, uzavretie Kúpnej zmluvy s následným započítaním v danom kontexte nemôže byť aj tak považované za zvýhodnenie „neodôvodnené“. Uspokojenie pohľadávky, na účely vymoženia ktorej prebieha exekučné konanie, nemôže byť neodôvodneným zvýhodnením. V takom prípade by totiž predstavovalo zvýhodnenie aj samotné exekučné konanie. Žalobca nesprávne rozširuje princíp pomerného uspokojovania veriteľov, ktorý je základom konkurzného konania, aj na konanie pred konkurzom. ZKR prostredníctvom inštitútu odporovateľnosti práve zohľadňuje skutočnosť, že pred konkurzným konaním nie je pomerné uspokojovanie automatickou povinnosťou dlžníka (keďže inak by, ako už bolo uvedené, nebola možná ani exekúcia), ale sankcionuje sa až také plnenie uskutočnené pred konkurzným konaním, ktoré je vo vzťahu k veriteľom ukracujúce.

Súd v rozsudku jasne uviedol, prečo považoval posudok č. 72/2018 za určujúci, pretože iba tento posudok ohodnocoval hodnotu nehnuteľností v rozhodnom čase. Ak by súd pristúpil k „spriemerovaniu“ jednotlivých hodnôt uvedených v znaleckých posudkoch, v podstate by nahradil odborné posúdenie v nich obsiahnuté vlastným posúdením, ktoré by v konečnom dôsledku nezodpovedalo žiadnemu z nich. Je neprípustné, aby súd preskúmaval vecnú správnosť znaleckých posudkov a ich posúdenie korigoval spriemerovaním ich záverov. Súd si nemôžu vytvárať závery ohľadom odborných otázok spôsobom „pravda je niekde uprostred“. Rozhodné je však najmä to, že v skutočnosti tu nešlo o rozpor znaleckých posudkov, pretože len jeden z nich vychádzal pre danú vec z podstatného časového hľadiska, keď

v spore bolo dôležité určiť hodnotu nehnuteľností ku dňu uzatvorenia kúpnej zmluvy, a preto vôbec nie je zrejmé, prečo by práve rozhodujúce časové hľadisko malo ustúpiť a byť nahradené priemerom posudkov z rôznych časových období. Týmto postupom by sa nielenže nahradilo posúdenie odborných otázok výlučne formálnou matematickou operáciou, ale zároveň aj rezignovalo na snahu správne zistiť hodnotu nehnuteľností v čase uzavretia kúpnej zmluvy, ktorý jediný je rozhodujúci. Spochybnenie záverov uvedených v znaleckom posudku č. 72/2018 žalobcom z dôvodu, že posudok vychádzal zo stavu nehnuteľností zisteného na základe obhliadky po viac ako 8 rokoch od predaja je zavádzajúce, pretože aj v samotnom znaleckom posudku č. 72/2018 sa uvádza na str. 8, že informácie o stave nehnuteľností k 13.9.2010 boli zisťované aj na základe informácií nachádzajúcich sa v znaleckých posudkoch vypracovaných Ing. Petrom Kujanom, na ktoré sa žalobca odvoláva. Nie je pravdou, že hodnota nehnuteľností určená v znaleckom posudku č. 72/2018 vychádza iba z obhliadky. Naopak, znalecký posudok je postavený na vedomosti, že obhliadka sa realizuje s časovým odstupom, a preto boli podkladmi pre určenie hodnoty práve aj predošlé posudky a príslušná fotodokumentácia, a nie len obhliadka. Ak teda žalobca spochybňuje posudok č. 72/2018 z toho hľadiska, že vychádzal z nesprávneho stavu nehnuteľností, uvedené by potom malo platiť aj na predchádzajúce znalecké posudky, z ktorých tento vychádzal. Je zrejmé, že takýto argument je neudržateľný.

Pokiaľ ide o argument žalobcu, že „podľa § 58 ods. 1 ZKR sa pri skúmaní primeranosti protiplnenia skúma hodnota plnenia poskytovaného dlžníkom, čiže v danom prípade len hodnota prevádzaných nehnuteľností, tento argument je zjavne nesprávny. ZKR používa slovné spojenie primerané protiplnenie. Slovo primeraný v sebe implikuje nutnosť hodnotiaceho úsudku a nie formalistické posúdenie len hodnoty prevádzaných nehnuteľností. Primeranosť formalizmus nepredpokladá. Ak žalobca tvrdí, že z ust. § 58 ods. 1 ZKR vyplýva, že sa hodnota tiarch neposudzuje, nie je vôbec zrejmé, z čoho to vyvodzuje. Je sotva udržateľné tvrdenie, že primeranosť plnenia za nehnuteľnosti zaťažené záložným právom sa posudzuje bez zohľadnenia existencie záložného práva, ktoré v zmysle ust. § 151h ods. 1 Občianskeho zákonníka pôsobí aj voči nadobúdateľom. Keďže pohľadávku zabezpečenú záložným právom v konečnom dôsledku uhradia žalovaní, po sčítaní jej hodnoty s kúpnu cenou, táto suma dokonca prevyšuje hodnotu nehnuteľností podľa znaleckého posudku č. 72/2018. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že kúpna cena v kúpnej zmluve bola určená kombináciou viacerých faktorov. Okrem už uvedeného záložného práva v prospech SACR bola zohľadnená aj hodnota určená znaleckým posudkom z roku 2007, trhovú hodnotu (na necelých 37 %) rozostavanej a neskoľaudovanej stavby v čase uzatvárania Kúpnej zmluvy a taktiež prudký prepád cien nehnuteľností, ku ktorému došlo medzi rokmi 2008 a 2010. Uvedené jasne preukazuje primeranosť protiplnenia. Napokon, ust. § 58 ods. 1 ZKR predpokladá plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe dlžník získal alebo má získať. Argument žalobcu, že podstatná je absolútna hodnota rozdielu hodnôt, je v tomto kontexte irelevantný, pretože z vyššie uvedeného vyplýva, že pri zohľadnení všetkých okolností nemožno hovoriť o tom, že by bola cena podstatne vyššia. Podstatný rozdiel predpokladá výraznú, „do očí bijúcu“ disproporciu medzi cenami, o ktorej v tomto prípade hovoriť nemožno. Je prirodzené, že kúpna cena a predmet kúpy nemusia byť úplne ekvivalentné, keďže kúpna cena je vecou dohody zmluvných strán. ZKR sankcionuje výlučne podstatný rozdiel, o ktorý v tomto prípade nepochybne nejde.

Žalobca v odvolaní napokon stroho uvádza, že súd „nepredvídavo nevykonal ďalšie dôkazy“, a ako príklad uviedol nevypočutie Ing. Ladislava Somogyho. Nie je nič „nepredvídavé“ na tom, ak súd nevypočuje svedka, ktorého vypočutie už vykonal. Súd riadne odôvodnil, prečo nevykonal dovypočutie menovaného, nakoľko svedok bol dňa 16.10.2015 na pojednávaní veľmi podrobne a rozsiahlo už súdom osobne vypočutý ku všetkým rozhodujúcim skutočnostiam a okolnostiam sporu.

Tvrdenia žalobcu týkajúce sa otázky zmeny petitu sú v rámci tohto odvolacieho konania irelevantné, keďže nesmerujú proti rozsudku, pričom týmto rozsudkom bola žaloba žalobcu zamietnutá.

12. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že za určitých podmienok môže byť právny úkon ukracujúcim aj v prípade, ak by dojednané protiplnenie bolo ekvivalentným. Ukracujúcu povahu právneho úkonu je totiž potrebné vnímať v intenciách, či došlo k zmenšeniu majetku dlžníka v dôsledku napádaného právneho úkonu. Podľa názoru žalobcu k zmenšeniu majetku došlo. Prevodom nehnuteľného majetku sa aktíva úpadcu nezmenili z nehnuteľného majetku na peniaze a teda aktíva úpadcu sa znížili. Práve dohoda o započítaní pohľadávok, tvoriaca súčasť kontraktačného procesu pri uzatváraní kúpnej zmluvy a predstavujúca vopred dohodnutý spôsob zániku záväzku na zaplatenie

kúpnej ceny, je tým kritériom, ktorý je rozhodujúci, či aj právny úkon s (inak) ekvivalentným protiplnením možno považovať za zvýhodňujúci jedného veriteľa a ukracujúci ostatných veriteľov. Len ak by bola bývala kúpna cena riadne zaplatená a teda ak by prevod nehnuteľného majetku neslúžil na výlučné uspokojenie pohľadávky žalovaných, by bolo možné uvažovať o tom, že predmetná kúpna zmluva ostatných veriteľov neukrátila. Len samotný fakt, že na majetok úpadcu v prospech žalovaných prebiehalo exekučné konanie, nepredstavuje ospravedlniteľný dôvod pre zvýhodnenie žalovaných v podobe úplného uspokojenia ich pohľadávok cez prevod vlastníckeho práva, ak v danom čase mal úpadca aj iných veriteľov s omnoho staršími splatnými pohľadávkami. Žalobca nikdy netvrdil, že uspokojovanie pohľadávok veriteľov možno vykonávať za každých okolností len pomerne, ale že ak majetok dlžníka nepostačuje na úplné uspokojenie všetkých veriteľov, má týchto veriteľov uspokojiť zásadne pomerne. Odklonom od tohto pravidla môže byť len odôvodnené zvýhodnenie veriteľa. Individuálne zvýhodnenie konkrétneho veriteľa môže obstať len vtedy, ak by zvýhodnenie určitého veriteľa malo pozitívny dopad na uspokojenie iných veriteľov, ako napríklad odblokovanie exekúciou zadržaných prostriedkov na bankovom účte dlžníka, za účelom uspokojovania prevádzkových nákladov dlžníka a tým umožnenia dosahovania nových príjmov z podnikania, použiteľných pre ostatných veriteľov.

Konfrontáciou znaleckého posudku vychádzajúceho pri určovaní ceny nehnuteľností v čase uzavretia kúpnej zmluvy so znaleckými posudkami, ktoré vychádzajú z časovo z iných období by bolo možné zistiť, či v daných časových obdobiach pri danom type nehnuteľnosti mohlo dôjsť k tak výraznej zmene hodnoty nehnuteľností, resp. či niektorý zo znalcov pri stanovovaní všeobecnej hodnoty nehnuteľností pochybil.

13. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedli, že podstatou ich argumentácie týkajúcej sa exekučného konania, v zmysle ktorej uspokojenie pohľadávky nezhoršilo situáciu veriteľa, tkvie najmä v tom, že pokiaľ bol takýto spôsob realizácie exekúcie prípustný a možný, pričom exekučné konanie už reálne prebiehalo, žalobcovo brojenie proti prípustnosti individuálneho uspokojovania vo všeobecnosti by v konečnom dôsledku malo znamenať, že by bolo neprípustné aj exekučné konanie. To však z právneho poriadku Slovenskej republiky nevyplýva a na exekučné konanie má vplyv až samotné konkurzné konanie. Ak právny poriadok v predmetnom prípade umožňoval úspešné ukončenie exekúcie, ktorá predstavuje individuálne uspokojenie oprávneného, je zrejmé, že individuálne uspokojenie veriteľa aj za tejto situácie vo všeobecnosti prípustné bolo. K znevýhodneniu veriteľov úpadcu nemohlo dôjsť aj z toho dôvodu, že prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam úpadcu na základe kúpnej zmluvy sa uskutočnil takmer rok pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, t. j. ešte predtým, ako došlo k postúpeniu pohľadávok z Ing. J. na spoločnosť Bývanie Centrum s.r.o. Podľa názoru žalovaných boli predmetné zmluvy o postúpení uzatvorené vyslovene účelovo medzi spriaznenými osobami, pričom práve v dôsledku týchto zmlúv vznikla na strane Úpadcu pluralita veriteľov.

Pokiaľ žalobca trvá na potrebe konfrontovania znaleckých posudkov, žalovaní zdôraznili, že súdu doložili prehľady, ktoré okrem iného preukazujú pokles cien nehnuteľností od roku 2007 do roku 2010. Aj krajský súd v zrušujúcom uznesení okrem iného uviedol, že v podľa dokladu založeného v spise došlo od roku 2007 do roku 2010 k poklesu cien nehnuteľností na bývanie minimálne o 23 % a ak súdy akceptovali výrazné poklesy v cenách nehnuteľností, je zrejmé, že táto konfrontácia by mala pre vec minimálnu, ak vôbec nejakú výpovednú hodnotu. Rozhodujúce je, že existuje znalecký posudok vypracovaný priamo k rozhodnému dátumu. Žalobca nepredložil žiadne relevantné argumenty, ktoré by spochybnili správnosť tohto znaleckého posudku a jeho dožadovanie sa konfrontácie znaleckých posudkov z rôznych časových období kvôli ich rozdielnemu ohodnoteniu opomína zmeny cien nehnuteľností v čase bez pádneho argumentu, hoci táto skutočnosť už bola predmetom konania. Žalobca sa vôbec nevyjadril k argumentom žalovaných, že kúpna cena zohľadňovala aj výšku na nehnuteľnostiach viaznúceho záložného práva, keď už v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy existovalo vo vzťahu k nehnuteľnostiam záložné právo, čo je zásadná skutočnosť.

14. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení C.s.p., účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 C.s.p.), na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie kúpnu zmluvou zo dňa 13.9.2010 (čl. 25), Oznámením o zápočte (čl. 583), Zmluvou o pôžičke zo dňa 1.10.2009 (č.l. 139), Zmluvou o pôžičke zo dňa 18.12.2009 (čl. 142), výpisom z LV č. XXXX (čl. 149), a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

16. Súd prvej inštancie zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že v konaní nebolo preukázané, že kúpna zmluva zo dňa 13.9.2010, ktorej určenia neúčinnosti sa žalobca predmetnou žalobou domáhal, nie je odporovateľným právnym úkonom v zmysle § 59 ZKR, nakoľko ním nedošlo k zvýhodneniu žalovaných ako veriteľov úpadcu, a že nie je ani odporovateľným úkonom v zmysle § 58 ZKR, keďže nešlo o predaj bez primeraného protiplnenia, vzhľadom k tomu, že dohodnutá kúpna cena nebola podstatne nižšia než cena obvyklá.

17. Súd prvej inštancie mal zo zhodných vyjadrení strán a listinných dôkazov preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že Kúpnu zmluvou zo dňa 13.9.2010 úpadca ELSO spol. s r.o., ktorého je žalobca správcom, previedol ako predávajúci na žalovaného v 1. rade R. R. a žalovaného v 2. rade Ing. Z. U. ako kupujúcich nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. T., zapísané na LV. č. XXXX ako parcela č. 923/1 o výmere 10.509 m², zastavané plochy a nádvorí, č. 923/3 o výmere 3629 m², zastavané plochy a nádvorí, č. 923/4 o výmere 1194 m², ostatné plochy a parcely č. 923/5 o výmere 202 m² a stavbu rekreačno - relaxačný penzión SEAL ležiaci na parcele č. 923/3, spolu s nevidovanými stavbami veľkým a detským bazénom, ktorých bol predávajúci výlučným vlastníkom za kúpnu cenu 5.500.000 eur, pričom kúpna cena bola uhradená zápočtom voči pohľadávkam žalovaných, ktorí tieto mali voči predávajúcemu. Kupujúci R. R. nadobudol k nehnuteľnostiam podiel 4/5 vzhľadom k celku a kupujúci Ing. U. podiel 1/5. Žalobca v odvolaní takto zistený skutkový stav súdom prvej inštancie nenamietal.

18. Súd prvej inštancie mal zo zmluvy o pôžičke preukázané, že dňa 27.8.2007 uzavreli veriteľ Ing. J. J. a dlžník Ing. Ladislav Somogyi zmluvu o pôžičke, na základe ktorej veriteľ požičal dlžníkovi finančnú čiastku 1.128.593,24 eur s tým, že tento ju vráti do 27.11.2007 spolu s dohodnutým úrokom. Z Dodatku č. 1 zo dňa 12.12.2007 k zmluve o pôžičke zo dňa 27.8.2007 mal súd preukázané, že spoločnosť ELSO spol. s r.o. pristúpila k záväzku pôvodného dlžníka zo zmluvy o pôžičke a zaviazala sa dlh vo výške 1.230.166, 60 eur splniť do 17.12.2007. Z Dodatku č. 2 zo dňa 12.12.2007 k zmluve o pôžičke zo dňa 27.8.2007 mal súd preukázané, že veriteľ Ing. J. J. a dlžník č. 1 Ing. Ladislav Somogyi a dlžník č. 2 alebo záložca ELSO spol. s r.o., uzatvorili zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti parc. č. 923/2 o rozlohe 4602 m², ostatné plochy, zapísanú na LV č. XXXX v kat. území T., za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa voči obojmu dlžníkom (vzniknutej titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 27.8.2007 a Dodatku č. 1 k zmluve). V prípade ak nebude pohľadávka riadne a včas uspokojená je veriteľ oprávnený záloh predaj za trhovú cenu. Žalobca v odvolaní takto zistený skutkový stav súdom prvej inštancie nenamietal.

19. Súd prvej inštancie mal zo zmluvy o pôžičke a uznaní dlhu vo forme notárskej zápisnice preukázané, že dňa 24.3.2009 spoločnosť ELSO spol. s r.o., v zastúpení konateľmi, ako dlžník vyhlásil že na základe zmlúv o pôžičke, si od veriteľa R. R. požičala v čase od apríla 2007 do 24.3.2009 finančné prostriedky spolu vo výške 2.000.000 eur, pričom sa v zmluve zaviazala poskytnuté pôžičky uhradiť do 1.8.2009. Zo zmluvy o pôžičke a uznaní dlhu vo forme notárskej zápisnice mal súd preukázané, že dňa 1.10.2009 spoločnosť ELSO spol. s r.o., v zastúpení konateľmi, ako dlžník vyhlásila, že si v tento v hotovosti požičala od veriteľa Ing. Z. U. sumu 790.000 eur, pričom dlžník sa zaviazal poskytnuté pôžičky uhradiť do 1.11.2010. Dlžník zároveň svoj dlh do notárskej zápisnice uznal čo do základu a čo do výšky. Dlžník vyhlásil, že ak dlh nebude včas splatený, tak súhlasí s tým, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre výkon rozhodnutia a to na celý majetok, ktorý predstavujú predovšetkým nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. T., zapísané na LV. č. XXXX ako parcela č. 923/1 o výmere 10.509 m², zastavané plochy a nádvorí, č. 923/3 o výmere 3629 m², zastavané plochy a nádvorí, č. 923/4 o výmere 1194 m², ostatné plochy a parcely č. 923/5 o výmere 202 m² a stavby rekreačno - relaxačného penziónu SEAL

ležiaca na parcele č. 923/3, spolu s neevidovanými stavbami veľkým a detským bazénom. Zo zmluvy o pôžičke a uznaní dlhu vo forme notárskej zápisnice mal súd preukázané, že dňa 18.12.2009 spoločnosť ELSO spol. s r.o., v zastúpení konateľmi Ing. Ladislavom Somogyim a Editou Somogyiovou, ako dlžník vyhlásila, že si v čase od 15.12.2008 do 20.11.2009 priebežne požičala na základe ústnych zmlúv o pôžičke od veriteľa Ing. T. X., narodeného X.X.XXXX spolu 2.175.000 eur, pričom dlžník sa zaviazal poskytnuté pôžičky uhradiť do 31.1.2010. Dlžník zároveň svoj dlh do notárskej zápisnice uznal čo do základu a čo do výšky. Žalobca v odvolaní takto zistený skutkový stav súdom prvej inštancie nenamietal.

20. Odvolací súd oboznámil strany s tým, že samotná písomná kúpna zmluva, určenia neúčinnosti ktorej sa žalobca domáhal, nie je zvýhodňujúcim právnym úkonom v zmysle ust. § 59 ZKR, keď zvýhodňujúcim právnym úkonom by mohol byť za splnenia zákonných podmienok právnym úkon - dohoda o započítaní, avšak žalobca sa v konaní nedomáhal určenia neúčinnosti dohody o započítaní. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že kúpna zmluva nie je ani úkonom bez premeraného protiplnenia v zmysle ust. § 58 ZKR.

21. PZ žalobcu na pojednávaní pred odvolacím súdom namietal samotnú existenciu pohľadávok žalovaných v 1. a v 2. rade voči úpadcovi, ktoré mali byť započítavané voči kúpnej cene v zmysle predmetnej kúpnej zmluvy a vznik pôžičky ako reálneho kontraktu. Predmetnou kúpnu zmluvou a následnými údajnými započítaniami došlo k ukráteniu ostatných veriteľov úpadcu, keďže úpadca nedisponoval iným majetkom, ktorým by mohol ostatných veriteľov uspokojiť. Poukázal aj na rozpory vo vyjadreniach štatutára úpadcu, na rozpory v znení samotnej kúpnej zmluvy a následne tvrdeného skutkového stavu zo strany žalovaných. Žalobca má za to, že touto kúpnu zmluvou došlo k zvýhodneniu žalovaných v 1. a v 2. rade ako veriteľov úpadcu, keďže úpadca je povinný v platobnej neschopnosti uhrádzať svoje záväzky voči viacerým veriteľom pomerne a rovnomerne a úpadca si túto svoju povinnosť nesplnil. Spôsob výpočtu všeobecnej hodnoty priemerovaním existujúcich znaleckých posudkov nie je v rozpore s procesnými predpismi. Súd je povinný pri hodnotení znaleckého posudku vyhotoveného v roku 2018 zohľadniť aj závery predchádzajúcich znaleckých posudkov. Čo sa týka posledného znaleckého posudku, znalec posudzoval všeobecnú hodnotu stavby so značným časovým odstupom, kedy už ten technický stav nezodpovedal stavu v rozhodnom čase. Žaloba o zaplatenie kúpnej ceny na základe danej kúpnej zmluvy podaná nebola.

22. Žalobca pred odvolacím súdom uviedol, že si je vedomý toho, že predmetom tohto konania nie je odporovanie zápočtov, ale kúpnej zmluvy, avšak mal za to, že je možné odporovať aj samotnej kúpnej zmluve z dôvodu, že súd prvej inštancie založil svoje skutkové zistenie na tom, že v roku 2019 boli vystavené notárske zápisnice, v ktorých konateľ úpadcu p. Šomogyi uznal svoj údajný dlh, avšak ten istý konateľ v roku 2013 pred notárom vyhlásil, že údaje v týchto zápisniciach nie sú pravdivé a súd sa nevysporiadal s týmto rozporom. Za súčasného stavu podľa názoru žalobcu nemôže existovať zistenie, že tu existuje nejaká vzájomná pohľadávka. Žalobca tvrdí, že dohoda o kúpnej cene v kúpnej zmluve je simulovaným úkonom a skutočná vôľa smerovala k prevodu vlastníckeho práva, a práve preto sa odporuje kúpna zmluva, lebo nesmerovala k úmyslu zaplatiť kúpnu cenu práve vo výške 5,5 mil. eur, pretože takáto pohľadávka jednoducho neexistovala, nebola zistená v tomto konaní. Osoba p. Šomogyiho je nedôveryhodná, na OS Trnava prebieha konanie pod spis.zn. 36Cbi/12/2018, do ktorého bolo doložené vyhlásenie p. Šomogyiho, že falšoval plnú moc strany konania v tomto spore, a preto vychádzať z predpokladu správnosti zápisníc z roku 2009 považuje za nemiestne. Úpadca prevodom nehnuteľností svoje aktíva jednoznačne znížil, pretože do podstaty majetku úpadcu sa nedostal žiaden reálny majetok. Hodnota nehnuteľného majetku nebola pretransformovaná na reálne peniaze, ktoré by bolo možné rozdeliť medzi jednotlivých veriteľov, čím ostatní veritelia boli ukrátení. Súd považoval za určujúci len posudok z roku 2018, ktorý bol vyhotovený na základe ohliadky, ktorá sa uskutočnila 8 rokov po prevode. Je celkom zrejme pochopiteľné logické, že stav tejto nehnuteľnosti nemohol zodpovedať stavu v roku 2010, a preto nemôže byť rozhodným ani smerodajným ocenenie takejto nehnuteľnosti po ôsmich rokoch. Ostatné dva posudky boli vyhotovené omnoho bližšie k dátumu uzavretia kúpnej zmluvy a práve táto skutočnosť je práve rozhodujúcou, prečo mal súd prvej inštancie na tieto posudky prioritne prihliadať a neprihliadať na neskorší znalecký posudok, alternatívne nič nebránilo v priemerovaní hodnoty týchto posudkov. Súd prvej inštancie pochybil aj v tom, že pri vysokých sumách nie je na mieste argumentovať len akýmsi percentuálnym rozdielom, ale je potrebné zohľadniť cenový rozdiel v absolútnom vyjadrení, to znamená v danom prípade sumu 750.000 eur. Doposiaľ zistený skutkový stav nie je dostatočným podkladom pre predbežný názor odvolacieho súdu, a preto navrhol, aby súd doplnil dokazovanie výsluchom konateľa Ladislava Šomogyiho a tiež výsluchom Ing. T. X., nar. XX.XX.XXXX,

bytom O. XX, ktorý mal údajne disponovať pohľadávkou voči úpadcovi, ktorá bola nadobúdaná zo strany žalovaných za účelom následného započítavania, pretože táto osoba nikdy nemohla mať takúto pohľadávku voči úpadcovi, pretože táto pohľadávka nezodpovedala jeho príjmom.

Žalobca uviedol, že zo zápisnice z pojednávania z 16.10.2015, kedy bol vypočutý p. Šomogyi vyplýva, že svedok jednoznačne uviedol, že nebola dohoda, že by mu mali poskytnúť nejaké finančné plnenie a súčasne uviedol, že neexistuje žiaden písomný prejav zo strany kupujúcich za účelom započítania pohľadávok, a preto poukázal na tento rozpor, nakoľko odvolací súd vychádza z listiny, ktorú prečítal, ale obsahom spisu je aj výpoveď, ktorá je v rozpore s touto listinou.

23. PZ žalovaných pred odvolacím súdom uviedol, že žalobca nerozporoval existenciu pohľadávok v konaní pred súdom prvej inštancie a nenamietal to ani v odvolaní. Nehovoriac o tom, že tieto pohľadávky boli uznané formou notárskej zápisnice a boli potvrdené výsluchom žalovaných, výsluchom svedka Šomogyiho, ktorý podrobne v tejto veci vypovedal. Svedok bol vypočutý za prítomnosti žalobcu, žalobca mu mal možnosť klásť otázky, nikdy sa ho na tieto otázky nepýtal, nikdy tieto veci nespochyboval. K ukráteniu, zvýhodneniu nedošlo. Je zrejme, že bol poskytnutý ekvivalent vo forme započítania pohľadávok, ktoré existovali. Individuálne uspokojenie pred vyhlásením konkurzu je možné, pretože je to štátom aprobovaný spôsob ako uspokojiť pohľadávku prostredníctvom napr. prostredníctvom exekučného konania alebo prostredníctvom výkonu záložného práva. To znamená, že je to v súlade s príslušnými právnymi predpismi a zároveň neexistuje právny predpis, ktorý by hovoril to, že treba pomerne uspokojovať pred vyhlásením konkurzu, toto je princíp, ktorý sa uplatňuje v rámci konkurzného konania. Nehovoriac o tom, že ku samotnej kúpnej zmluve a k započítaniu došlo rok alebo viac ako rok pred samotným vyhlásením konkurzu, to znamená, že tieto postupy či už zo strany úpadcu alebo zo strany žalovaných bolo v súlade s právnymi predpismi. V poslednom znaleckom posudku vyhotovenom súdom ustanoveným znalcom je uvedené, že vychádzal nielen z obliadky nehnuteľnosti s odstupom času, ale aj zo skutočností a z opisu nehnuteľnosti aj stavu, ktoré boli uvedené v predchádzajúcich znaleckých posudkoch. To znamená, že vychádzal zo všetkých údajov, z celého spisu. A ten rozdiel vysvetlil tým, že kým predchádzajúce znalecké posudky vychádzali z toho, že tá nehnuteľnosť alebo stavba je dokončená na 100 %, on vychádzal zo skutočností, že bola dokončená na 37 %, a preto je tam ten cenový rozdiel. Samotné spriemerovanie nemá oporu v žiadnom právnom predpise. Nie je možné, aby súd nejakým spôsobom spochyboval toto odborné ocenenie nehnuteľností znalcom a nahradil ho nejakým spriemerovaním vo vzťahu k ďalším dvom posudkom, ktoré sú v podstate listinnými dôkazmi, pretože neboli vyhotovené spôsobom, aký predpokladal v minulosti O.s.p. a v súčasnosti C.s.p.. V takomto prípade by sa vlastne nevychádzalo ani z jedného z týchto znaleckých posudkov. P. Šomogyi v roku 2015 vypovedal dosť podrobne za prítomnosti strán sporu, ktorí mu mali možnosť klásť otázky a v tom čase nebola nijakým spôsobom spochybnená otázka poskytnutých pôžičiek alebo platnosti alebo neúčinnosti započítania. Vtedy to žalobca ani jeho právny zástupca nenamietali. Žalobca ani nenavrhol výsluch p. Šomogyiho. Žalobca v odvolaní len skonštatoval, že p. Šomogyi nebol vypočutý ako svedok, keď v odvolaní ani len neuviedol, k čomu má byť p. Šomogyi vypočutý. Takisto pokiaľ ide o návrh na vypočutie nového svedka, takýto návrh nebol podaný ani v doterajšom konaní a nebol navrhnutý ani v odvolaní. Ide o ďalšiu novotu v rámci odvolacieho konania, a preto nesúhlasí s návrhom žalobcu na doplnenie dokazovania. P. Šomogyi vo svojej výpovedi potvrdil, že podľa neho bola kúpna cena primeraná, pretože zodpovedala v tom čase stave týchto nehnuteľností. Zohľadňovala sa dokonca ťarcha, čo žalobca opomína. P. Šomogyi taktiež potvrdil, že došlo k dohode o započítaní. Pokiaľ ide o rozpor medzi skutočnosťou uvedenou v kúpnej zmluve, že došlo k zaplateniu v hotovosti, to bolo vysvetlené, či už žalovanými, či už p. Šomogim v rámci výsluchu, kde jednoznačne potvrdili účastníci tohto úkonu, že došlo k započítaniu. Oznamenie o započítaní mu predložil p. R., aby to doložil do spisu.

24. Podľa § 365 ods. 3 C.s.p., odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ust. § 365 ods. 3 C.s.p., v zmysle ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie je možné meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, je premietnutím zásady koncentrácie civilného procesu, ktorá znamená, že určité procesné úkony sú koncentrované do uplynutia zákonom určenej lehoty, v prípade odvolania je to pätnásť dní. Umožnenie dopĺňania odvolacích dôvodov po uplynutí tejto zákonnej lehoty by bolo v rozpore s princípom hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania, no najmä v rozpore s koncepciou odvolacieho konania, ktorá vychádza z tzv. neúplného apelačného systému (III. ÚS 141/2019-10 zo dňa 17.12.2019).

Žalobca a právny zástupca žalobcu až na odvolacom pojednávaní spochybňovali existenciu vzájomných pohľadávok žalovaných voči úpadcovi titulom zmlúv o pôžičkách, ktoré boli poskytnuté úpadcovi, čím odôvodňovali nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie založené na nesprávnych skutkových zisteniach, keď podľa žalobcu za súčasného stavu nemôže existovať zistenie, že tu existujú nejaké vzájomné pohľadávky žalovaných a teda namietali zánik záväzku žalovaných zaplatiť kúpnu cenu na základe kúpnej zmluvy započítaním s ich pohľadávkami voči úpadcovi, čo v odvolaní vôbec nenamietali. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že sám žalobca dokonca v odvolaní uviedol, že vôľa zmluvných strán bola taká, že kúpna cena bude zaplatená zápočtom, a že z dokazovania vyplynulo, že k zániku vzájomných pohľadávok došlo dohodou.

Vzhľadom k tomu, že v súdnom spise sa nenachádza iné podanie ako odvolanie žalobcu zo dňa 2.7.2019 na čl. 928 a nasl., uskutočnené v zákonnej lehote, odvolací súd bol povinný na danú procesnú situáciu aplikovať ust. § 365 ods. 3 C.s.p. a zaoberať sa len týmto podaním žalobcu, ktoré odvolanie bolo podané v zákonnej lehote, a ktoré spĺňa náležitosť tzv. „bezdavného“ odvolania. Odvolací súd preto nemohol prihliadať na žalobcom prezentované prostriedky procesného útoku na odvolacom pojednávaní, ktoré neboli obsahom odvolania, pretože zmena alebo dopĺňanie odvolacích dôvodov prichádza do úvahy u odvolania spĺňajúceho náležitosť bezdavného odvolania len do uplynutia odvolacej zákonom stanovenej 15 dňovej lehoty a v danom prípade žalobca až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, uviedol tieto nové skutkové tvrdenia, ktorými odôvodňoval odvolací dôvod - nesprávne právne posúdenie veci založené na nesprávnych skutkových zisteniach.

Potom je neopodstatnená aj námietka žalobcu vznesená na odvolacom pojednávaní, že je rozpor medzi tvrdeniami svedka p. Šomogyho, ktorý uviedol, že neexistuje žiaden písomný prejav zo strany kupujúcich za účelom započítania pohľadávok a listinou - Oznamenie o zápočte zo dňa 13.9.2010, ktorú listinu odvolací súd na odvolacom pojednávaní prečítal, nakoľko žalobca v odvolaní nenamietal existenciu a ani neplatnosť predmetnej dohody o započítaní, keď Občiansky zákonník nepredpisuje formu prejavu zmluvných strán dohody o započítaní.

25. Odvolací súd na odvolacom pojednávaní skonštatoval, že z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by v konaní pred súdom prvej inštancie bola zo strany žalobcu namietaná neplatnosť alebo neúčinnosť predmetnej dohody o započítaní, ktorou došlo k splneniu pohľadávky spoločnosti ELSO spol. s r.o. voči žalovaným v 1. a v 2. titulom zaplataenia kúpnej ceny, čo žalobca ani právny zástupca žalobcu na pojednávaní pred odvolacím súdom nespochybnili.

Podľa § 58 ods. 1 ZKR, právnym úkonom bez primeraného protiplnenia na účely tohto zákona je bezodplatný právny úkon dlžníka alebo odplatný právny úkon dlžníka, na ktorého základe dlžník poskytol alebo sa zaviazal poskytnúť plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe získal alebo má získať.

Podľa § 59 ods. 1 ZKR, zvýhodňujúcim právnym úkonom na účely tohto zákona je právny úkon, ktorým dlžník úplne alebo sčasti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, zabezpečil svoj záväzok neskôr, ako záväzok vznikol, dohodol úpravu alebo nahradenie svojho záväzku vo svoj neprospech alebo inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom.

Zo znenia § 59 ods. 1 ZKR vyplýva, že zvýhodňujúci úkon je taký, ktorým dlžník splní pohľadávku splatnú až vyhlásením konkurzu, zabezpečí svoj záväzok neskôr, dohodol úpravu alebo nahradenie záväzku alebo inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom. Teda zvýhodňujúci právny úkon predpokladá existenciu riadneho záväzku dlžníka, ktorý dlžník splní (alebo inak ho zmení niektorým zo spôsobov uvedených v cit. ustanovení), čím poskytne jednému alebo viacerým veriteľom výhodu pred inými. Z toho potom možno vyvodiť, že úkonom, ktorým sa záväzky dlžníka zakladajú, nemožno zásadne odporovať podľa § 59 ZKR, ale podľa § 58, § 60 a 61 ZKR. Samotnej kúpnej zmluve teda zásadne nie je možné odporovať ako zvýhodňujúcemu úkonu, pretože predajom vecí za protihodnotu nedochádza samo osebe k žiadnemu zvýhodneniu jedného veriteľa oproti inému veriteľovi tak, ako to vyžaduje § 59 ods. 1 ZKR. Takouto zmluvou (predajom) sa ešte len zakladá záväzok dlžníka (úpadcu) na zaplataenie kúpnej ceny. Takáto zmluva by mohla byť úkonom bez primeraného protiplnenia podľa § 58 cit. zák., ak by kúpna cena bola neprimerane nízka, prípadne ukracujúcim úkonom podľa § 60 cit. zák., ak tým dlžníka iným spôsobom ukrátil svojich veriteľov ako celok (teda znížil rozsah majetkovej podstaty, z ktorej veriteľa môžu uspokojiť svoje pohľadávky, prípadne takéto uspokojenie sťažil). Úkonom, ktorým dochádza k zvýhodneniu jedného veriteľa pred druhým v zmysle § 59 ods. 1 cit. zák., by mohla byť až dohoda o započítaní, pretože až touto dohodou poskytuje dlžník výhodu jednému veriteľovi pred iným. V prerokúvanej veci teda zvýhodňujúcim úkonom v zmysle § 59 ods. 1 ZKR by mohla byť len dohoda o započítaní, nie samotná kúpna zmluva. Potom je ale nepodstatná

aj obrana žalobcu spočívajúca vo vysvetľovaní dôvodov a okolností uzavretia danej kúpnej zmluvy. Podstata prípadného zvýhodnenia žalovaných totiž nespočíva v samotnej kúpnej zmluve, ale v dohode o započítaní, avšak žalobca sa v tomto konaní vôbec nedomáhal neúčinnosti dohody o započítaní.

Podľa § 380 ods. 1 C.s.p. je však odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, v dôsledku čoho sa nemôže zaoberať správnosťou napadnutého rozsudku z hľadísk, ktoré odvolateľ v odvolaní neuplatňuje.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 13.9.2010 nie je zvýhodňujúcim právnym úkonom v zmysle ust. § 59 ZKR, ako to tvrdil žalobca.

26. Odvolací súd konštatuje, že potom žalobca nedôvodne vytyka súdu prvej inštancie, že nevykonal navrhované dokazovanie výsluchom svedka p. Somogyiho, keď v odvolaní ani neuvádzal, na preukázanie akých skutkových tvrdení žalobcu by mal byť tento svedok vypočutý. Vzhľadom na uvedené nie je naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p.

27. Pokiaľ ide o návrh žalobcu, ktorý predniesol na pojednávaní pred odvolacím súdom na doplnenie dokazovania výsluchom svedka Ladislava Šomogyiho a výsluchom svedka Ing. T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, ktorý mal údajne disponovať pohľadávkou voči úpadcovi, ktorá bola nadobudnutá zo strany žalovaných za účelom následného započítavania, s poukazom na to, že táto osoba nikdy nemohla mať takúto pohľadávku voči úpadcovi, pretože táto pohľadávka nezodpovedala jeho príjmom, odvolací súd tieto návrhy žalobcu na doplnenie dokazovania na pojednávaní zamietol, nakoľko doplnenie dokazovania výsluchom týchto svedkov bolo navrhnuté za účelom spochybnenia existencie pohľadávok žalovaných voči úpadcovi a aj samotnej dohody o započítaní, na ktoré tvrdenia odvolací súd nemohol prihliadať z dôvodov uvedených v ods. 23. odôvodnenia tohto rozsudku a tieto návrhy na doplnenie dokazovania ani neboli navrhnuté v odvolaní.

28. Vo vzťahu k záveru súdu prvej inštancie, že predmetný právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 13.9.2010 nebol ani úkonom bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ZKR, odvolací súd uvádza, že v rámci konania pred súdom prvej inštancie boli podmienky predmetného úkonu ako úkonu bez primeraného protiplnenia správne vyhodnotené a odvolateľ ich žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil, keď len zopakoval argumentáciu, ktorou sa bránil na súde prvej inštancie, s ktorou sa súd prvej inštancie riadne vysporiadal. Súd prvej inštancie v ods. 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku riadne odôvodnil, prečo považoval za zásadný znalecký posudok č. 72/2018 (č.l. 733 spisu), ktorý určil obvyklú hodnotu prevádzaných nehnuteľností ku dňu realizácie napadnutého právneho úkonu so všetkými špecifikami a okolnosťami, ktoré boli rozhodujúce pre objektívne zistenie a určenie hodnoty nehnuteľností, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 13.9.2010, čo odvolateľ žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd posúdil ako neopodstatnenú námietku odvolateľa, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto nie je naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.

29. Odvolateľ namietal formalistické prihliadanie na znalecký posudok, ktorý stanovoval hodnotu nehnuteľností ku dňu podpísania kúpnej zmluvy, pričom vychádzal zo stavu nehnuteľností po viac ako 8 rokoch od ich predaja, a preto sa mali zohľadniť aj ostatné dva znalecké posudky, ktoré boli vypracované bližšie k dátumu uzavretia kúpnej zmluvy, keď podľa názoru žalobcu súdu nič nebránilo v tom, aby spriemeroval hodnoty všetkých znaleckých posudkov, ktorú námietku odvolací súd posúdil ako nedôvodnú, pretože takýmto spriemerovaním by bolo súdom nahradené odborné posúdenie v nich obsiahnuté, čo je nepripustné. Pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov znaleckým posudkom, súd nemôže preskúmať vecnú správnosť odborných záverov. Navyše len znalecký posudok č. 72/2018 bol vypracovaný súdom ustanoveným znalcom na základe uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 11.8.2017 č.k. 36Cbi/6/2012-695. Ďalšie dva znalecké posudky a to znalecký posudok č. 129/2007 bol vypracovaný znalcom Ing. Petrom Kujanom dňa 8.12.2007, ktorého zadávateľom bola spoločnosť ELSO spol. s r.o. a znalecký posudok č. 26/2012 bol vypracovaný znalcom Ing. Petrom Kujanom dňa 19.4.2012, ktorého zadávateľom bol Ing. Peter Veselovský -správca konkurznej podstaty úpadcu ELSO spol. s r.o., ktoré boli predložené do konania za účinnosti O.s.p. Síce išlo o posudky vypracované osobou zapísanou v zozname znalcov, avšak ich vypracovanie nenariadil súd, a preto nejde o znalecké posudky v zmysle ust. § 127 O.s.p., ale o dôkazy listinou podľa § 129 O.s.p. Aj vzhľadom na uvedené, spriemerovanie obvyklej hodnoty prevádzaných nehnuteľností zistených na základe znaleckého posudku

a zistených z listinných dôkazov je neprípustné. Odvolací súd má za to, že v danej veci ani nešlo o rozpor znaleckých posudkov, pretože len znalecký posudok č. 72/2018 určil obvyklú hodnotu prevádzaných nehnuteľností ku dňu uzatvorenia kúpnej zmluvy ako vyplýva z ods. 29. odôvodnenia napadnutého rozsudku a znalecké posudky predložené do konania žalobcom určovali všeobecnú hodnotu prevádzaných nehnuteľností a to ani nie k dátumu uzatvorenia danej kúpnej zmluvy. V danom spore však bolo potrebné určiť obvyklú hodnotu prevádzaných nehnuteľností ku dňu uzatvorenia kúpnej zmluvy, ku ktorému dátumu určil hodnotu prevádzaných nehnuteľností len jeden posudok a to vypracovaný súdom ustanoveným znalcom, z ktorého súd vychádzal pri posudzovaní otázky primeranosti kúpnej ceny. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že posudok č. 72/2018 bol vypracovaný po viac ako 8 rokoch od predaja nehnuteľností, a že potom stav nehnuteľností nemohol zodpovedať ich stavu v roku 2010, zo znaleckého posudku č. 72/2018 (str. 8) vyplýva, že stav nehnuteľností bol zisťovaný nielen z ich obhliadky, ale aj z informácií o stave nehnuteľnosti k 13. 9. 2010, ktoré boli obsahom znaleckých posudkov vypracovaných Ing. Petrom Kujanom, na ktoré sa žalobca odvoláva ako aj z fotodokumentácie, ktorá mu bola predložená správcom, ktoré boli podkladom boli podkladom pre vypracovanie znaleckého posudku č. 72/2018. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nesprávne hodnotenie dôkazov, ak za súčasť svojich skutkových zistení zobral aj záver znaleckého posudku č. 72/2018, ktorého podkladom boli aj znalecké posudky predložené žalobcom ako listinné dôkazy, na ktoré sa odvolával aj žalobca. Taktiež ako konštatoval aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, žalobca žiadne konkrétne výhrady voči odbornému postupu znaleckej organizácie nevzniesol. Podľa odvolacieho súdu hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie tak, ako je vysvetlené v odôvodnení jeho rozsudku, zodpovedá zásadám vyjadreným v § 191 C.s.p.

Súd prvej inštancie, v ods. 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku, podrobne odôvodnil, prečo predmetná kúpna zmluva nie je právnym úkonom bez primeraného protiplnenia, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje. Ak rozdiel medzi dohodnutou kúpnu cenou a obvyklou hodnotou prevádzaných nehnuteľností určenou znaleckým posudkom č. 72/2018, z ktorého súd vychádzal, predstavoval len cca 12%, potom podľa názoru súdu dohodnutá kúpna cena nie je podstatne nižšia ako hodnota prevádzaného majetku. Súdu prvej inštancie mal za to, že pre objektívne určenie, či ide o úkon bez primeraného protiplnenia, je potrebné vychádzať z percentuálneho vyjadrenia rozdielu hodnôt medzi dohodnutou kúpnu cenou a obvyklou hodnotou prevádzaných nehnuteľností. Tieto závery súdu odvolateľ žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil ani nevyvrátil. Námietka odvolateľa, že by bolo potrebné zohľadniť cenový rozdiel medzi dohodnutou kúpnu cenou a obvyklou hodnotou prevádzaných nehnuteľností určenou znaleckým posudkom v absolútnou vyjadrení, je potom neopodstatnená. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd posúdil ako neopodstatnenú námietku odvolateľa, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto nie je naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.

30. Žalobca v odvolaní poukázal na neštandardný postup súdu prvej inštancie, ktorý na pojednávaní dňa 16.10.2015 rozhodol o zmene návrhu žalobcu tak, že uznesením pripustil zmenu žaloby v časti bankového účtu žalobcu ako aj v časti výšky peňažnej náhrady, ktoré rozhodnutie nebolo napadnuté žiadnym mimoriadnym opravným prostriedkom, ani ústavnou sťažnosťou a súd prvej inštancie následne na pojednávaní dňa 7.6.2019 opätovne rozhodol o návrhu na zmenu petitu tak, že tento návrh zamietol. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie bol uznesením vyhlásenom na pojednávaní dňa 16.10.2015, ktorým sa pripustila zmena návrhu viazaný, keď nešlo o rozhodnutie, ktorým sa upravuje vedenie konania (§ 170 ods. 2 O.s.p.), proti ktorému rozhodnutiu odvolanie nebolo prípustné (§ 202 ods. 3 písm. f) O.s.p.), a preto na uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým súd dňa 7.6.2019 opätovne rozhodol o návrhu na zmenu petitu, nemožno prihliadať. Avšak táto vada konania nemohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, že kúpna zmluva je zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa § 59 ZKR a ani právnym úkonom bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ZKR, a potom žalobcom požadovaný nárok na vrátenie peňažnej náhrady do konkurznej podstaty podľa § 63 ZKR sa stal bezpredmetným.

31. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, odvolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

Uvedené kritériá pre dostatočné odôvodnenie napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie splnil. K tomuto záveru dospel odvolací súd po jeho preskúmaní, keď z rozsudku bolo zrejmé, že súd prvej inštancie sa dostatočne vyjadril ku skutkovým a právnym otázkam relevantným pre rozhodnutie o spore. Rovnako dostatočné je aj odôvodnenie týkajúce sa právneho posúdenia veci, keďže z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, pod hypotézu akej právnej normy bol subsumovaný zistený skutkový stav a podľa akej právnej normy bola vec posúdená. Odvolací súd zdôrazňuje, že to, že sa odvolateľ nestotožnil so skutkovým a právnym hodnotením veci a samotným meritórnym rozhodnutím súdu prvej inštancie o spore, bez ďalšieho netvorí vadu procesného postupu. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania (sporovej strany), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

32. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vyporiadať. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

33. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody, na ktoré poukazoval žalobca sú v celom rozsahu neopodstatnené, nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privediť jeho zmenu, na základe čoho odvolací súd vo výsledku vecne správny rozsudok súdu prvej v spojení s opravným uznesením podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

34. Čo sa týka výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o nároku žalovaných na náhradu trov konania, žalobca neuviedol žiadne odvolacie námietky, ktorými by spochybnil správnosť záverov súdu prvej inštancie o nároku žalovaných na náhradu trov konania, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok aj v tejto časti vecne správny, a preto ho odvolací súd v celosti ako vecne správny potvrdil.

35. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovaným v 1. a v 2. rade, ktorí boli v celom rozsahu úspešní v odvolacom konaní, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred odvolacím súdom v rozsahu 100%. Neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne im náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

36. Tento rozsudok prijal senát jednomyseľne (3 : 0).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C.s.p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C. s. p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.